

ZVEZNA MOŠKA KOŠARKARSKA LIGA

Juriš Olimpije

Forma Olimpije se je znatno izoljšala — Ljubljanski ligas ima najboljše razlike v koših — Kar 4 moštva z 10 točkami

LJUBLJANA, 17. MAJA. V predzadnjem kolu prvega dela zvezne lige se je Radnički iz Beograda znova predstavil, tokrat v Tivoliju. Kar ni zmogel Slovan, je opravila Olimpija, ki se je z visoko zmago oddolžila Beograščanom še za ligaša s Kodeljevega.

Olimpija : Radnički
104:59 (51:28)

Vse kaže, da hoče Olimpija obdržati korak z vodečim Beogradom. Zaostala je sicer za 2 točki, vendar ji pomagajo izdatne zmage k bolj samozavestnemu prepričanju, da bo v naslednjih kolenih morda boljše zanje in slabše za tekmece, ki hočejo za vsako ceno na vrh lestvice.

Tekma z Radničkim je verjetno zadovoljila vse: občinstvo, tehnični štab Olimpije in igralce same. Ljubljanci so igrali hitro, duhovito in učinkovito. To je bil pravi juriš Olimpije s točno izdelanim načrtom, ki pa se je kasneje sprevrgel v uspešno improviziranje. Takšna Olimpija nam je všeč, ne oziraje se na spodsrljaje ali trenutno nerazpoloženje. Naš nekdanji prvak izpopolnjuje svoje znanje, kar pomeni, da skuša uveljaviti nekaj novih tehničnih variant, ki so bile v tej

igri kronane z uspehom. V tem okolju pametnega taktiziranja se odlično uveljavlja Potočnik, ki kot nevidni animator učinkovito doprinaša svoj delež k razpoloženju in udarni moči Olimpije. Radnički v tej tekmi praktično ni pomenil veliko. Koši Daneua, Bassina, Potočnika in drugih, ki so v začetku padali kot dež, so v celoti zbegali tekmece in ga v trenutkih celo spravljali v obup. Razlika v koših se je ves čas sukala za okolj 30 točk, le v sredini drugega dela, ko so domači za hip popustili, so se gostje bolj učinkovito zopredstavili katastrofi. Kasneje se je borba spet razplamtela in dobila svojo mikavnost, ko so gledalci »zahtevali« stotico. Njihova želja se je izpolnila in zato je bilo veselje ob zaključnem žvižgu še večje. Olimpija ima najboljše razlike v koših, kar je po osmem kolu uvršča na drugo mesto.

Borba za naslov prvaka je hujša kot je na začetku kazalo. Tik pred zaključkom prvega dela prvenstva je gneča pri vrhu takšna, da bi težko izluščili najboljšo petorko. In vendar ima Beograd največ možnosti za najvišji spomladanski naslov prav po zaslugi Olimpije (poraz na GR),

ki pa danes z vso odločnostjo juriša na najvišjo stopnico, kjer pa je prostora le za enega. Morda se ji bo to na koncu le posrečilo, kar bi bilo najlepše in veliko vredno priznanje.

OLIMPIJA: Müller 8, Tavčar 5, Bassin 14, Daneu 29, Potočnik 26, Eiselt 8, Povž 10, Weibl 4, Zupančič.

RADNIČKI: Janjič 8, Čermak 15, Zimonjič 2, Stefanović 12, Čolović 10, Janjič 8, Vidič 4.

SODNIKA: Mahovljic iz Zagreba in Bise iz Sarajeva. GLEDALCEV: okrog 2500. M. LIPAR

Nadaljevanje na 2. str.

ČSSR : Jugoslavija
2:3 (0:2)

Jugoslavija: Stojanović, Durković, Jusufi, Belin, Čop, Popović, Samardžić, Zambata, Melić, Kovačević, Skoblar.

ČSSR: Jndra, Šilo, Matlak, Weiss, Pičman, Galeta, Nepomucki, Cvetler, Mraz, Masni, Valošek.

Stadion Strahov v Pragi, sodnik Meier (Avstrija).

Kocke so padle — ČSSR vendarle nastopa s pomlajeno reprezentanco, ki jo že pripravljajo za prihodnje svetovno prvenstvo. Ne glede na to pa velja srečanje pri Mednarodni nogometni zvezi kot srečanje A reprezentanc. Predsednik NZJ Dušan Djurdžić je ob prihodu v Prago izjavil: »Sestava reprezentance ČSSR se nam je zdela spočetka precej čudna, jugoslovanski tisk pa jo je tudi kritiziral. Ko pa smo zvedeli zakaj pomlajujejo naši nasprotniki svoje moštvo, se je stanje razjasnilo.«

Nadaljevanje na 11. strani

TEKMOVANJE ZA DAVISOV POKAL

Jugoslavija : Argentina 5:0

Beograd, 17. maja. Po izdatni zmagi nad Argentino se je ekipa Jugoslavije plasirala v četrtfinale tekmovanja za Davisov pokal, kjer se bo srečala z reprezentanco Anglije. V tridnevni borbi Jovanović in Pilić dosega še en lep uspeh za naše barve. Kljub temu, da so poznavalci tenisa opozarjali na odličnega Soriano, sta Jovanović in Pilić že prvi dan brezkompromisno načela sicer zelo dobra gosta. Jovanović je v prvi borbi premagal Soriano v 4 nizih, Pilić pa je takoj za tem zvišal rezultat na 2:0 z zmago nad Aubono. Precej več težav sta wimbledonska finalistina imela v igri dvojic, kjer sta le s težavo z najtesnejšim rezultatom odpravila oba Argentinca in tako z rezulta-

tom 3:0 že zagotovila plasma v četrtfinale. Zadnja dva dvoboja sta bila tako zgolj še formalnost. Kljub temu sta naša reprezentanta zaigrala odlično in z dvema zmagama 3:0 zagotovila najvišjo zmago Jugoslavije.

Rezultati: Jovanović : Soriano 3:6, 6:4, 6:3, Pilić : Aubone 6:3, 6:1, 6:2, Pilić-Jovanović : Soriano-Aubone 7:5, 4:6, 5:7, 6:3, 7:5, Jovanović : Aubone 6:1, 6:1, 6:3, Pilić : Soriano 6:4, 6:4, 7:5.

MEDNARODNE
VESTI

RIM — Prizivna komisija italijanske nogometne zveze je oprostila nogometni klub Bologna in njenega trenerja Bernardinija v zvezi z znano afero z dopingom. Na ta način so vrnilo Bologni odvzete točke (dve za dobljeno tekmo, ki so jo registrirali z 0:2 in še eno plus). Bologna je s temi točkami sedaj z Internacionalom tri kola pred koncem prvenstva na čelu lestvice z 49 točkami.

RIVA DEL GARDA — V prvi etapi kolesarske dirke po Italiji je zmagal Italijan Adorni pred Nemcem W. Altigom.

MOSKVA — Sovjetski metalec krogle Lipsnjski je dosegel nov rekord SZ z metom 19.23 m.

PARIZ — Rezultati osmine finala Davisovega pokala: Velika Britanija — Irska 5:0, Italija — Rodezija 3:0, Francija — Nizozemska 3:0, ZR Nemčija — Sovjetska zveza 2:0, ČSSR — Švedska 0:3.

Ljubljanci so v četrtek na lepo okrašenem Trgu revolucije sprejeli letošnjo Titovo štafeto. Štafeto palico je sprejel iz rok strojnega ključavničarja Antona Avseneka član Glavnega odbora SZDL in predsednik ZTKS tov. Janez Zemljarič. Iz Ljubljane je štafeta nadaljevala pot proti Mariboru, nakar so jo prevzeli mladinci Hrvatske.

MEDNARODNI ODBOJKARSKI TURNIR V OSIJEKU

Jugoslavija premagala evropskega
prvaka Romunijo s 3:0

Največji mednarodni uspeh jugoslovanskih odbojkarjev — Julija srečanje s svetovnim prvacom Sovjetsko zvezo v Beogradu, Dubrovniku in Ljubljani — Ljubo Moran je nov slovenski mednarodni odbojkarški sodnik

OSIJEK, 17. maja. V osješkem parku kulture je bil od petka do nedelje mednarodni odbojkarški turnir, ki so se ga udeležile moške in ženske reprezentance Romunije, Bolgarije in Jugoslavije.

PETEK, 15. maja. Po svečani otvoritvi je bila na sporedu prva tekma med ženskima reprezentancama Bolgarije in Romunije. Zmagale so Bolgarke s 3:0, ker so romunsko reprezentanco sestavljale popolnoma nove igralke. Sicer pa so Romunke tretje, Bolgarke, Romunke pa pete v Evropi. V drugi tekmi sporeda je moška reprezentanca Jugoslavije doži-

vela poraz z Bolgarijo s 3:2. Po vodstvu z 2:1 je imela Jugoslavija zmago že v žepu, vendar jo je s slabo igro v 4. in 5. nizu spremenila v poraz.

SOBOTA, 16. maja. V ženski tekmi je Jugoslavija doživela poraz v srečanju z Bolgarkami s 3:0. Bolgarke so bile na tem turnirju brez konkurence. V drugi tekmi sta nastopili moški vrsti Romunije in Bolgarije. Romuni, ki so evropski prvaki, so zmagali s 3:0. Gledali smo atraktivno odbojko in so se Bolgari zelo trudili, da bi poravnali stare račune. Čeprav je bila tekma končana z

rezultatom 3:0, je vendar trajala dobri dve uri, kajti Bolgari so se v vsakem nizu posebej močno upirali. Pravi užitek je bilo gledati izredno igro drugega najboljšega igralca v Evropi Bolgara Koteva in Romuna Nikolova, ki je odigral že 288 tekem za reprezentanco Romunije.

NEDELJA, 17. maja. V prvi tekmi sta nastopili ženski vrsti Jugoslavije in Romunije in Jugoslovanke so zmagale s 3:0 (15:3, 15:6, 15:6).

V zadnji tekmi turnirja smo doživeli eno največjih odbojkarških seznanj v zadnjem času. Jugoslavija je nam-

reč v moški konkurenci premagala evropskega prvaka Romunijo kar s 3:0 (15:12, 15:12, 15:12). Da je zmaga Jugoslavije pravi podvig, potrjuje tudi podatek, da se Romuni pripravljajo že od lanskega oktobra na olimpijske igre, medtem ko so bili jugoslovanski reprezentanti zbrani le 3 dni na skupnih pripravah. To je bilo srečanje, ki je potekalo v silno ostrem tempu, z močnimi udarci in odlično obrambo in 1500 gledalcev je bilo navdušenih. Tu di strokovnjaki so ocenili to igro za največji uspeh v zgodovini jugoslovanske odbojke. Nadaljevanje na 2. str.

Državno prvenstvo
v kegljanju

LJUBLJANA, 17. maja. Zaradi izklopa električnega voda se je državno prvenstvo v kegljanju nadaljevalo šele danes v popoldanskih urah in bo zaključeno pozno zvečer. V času, ko poročamo, tečejo zadnje krogle za prva mesta na tem prvenstvu. Največ možnosti imajo igralci Triglav in Branika, nekoliko manj pa bo skoraj zanesljivo pristal na petem mestu.

V času, ko to poročamo, so rezultati naslednji:
1. Triglav 10.400, 2. Ljubljana 10.230, 3. Gradis 10.214, 4. Elektra 10.198,5, Medveščak 10.149, 6. Jesenič 10.110.

A. L.

Pot do vrhunškega športa je nedvomno taka, da moramo pričeti s čim bolj množično dejavnostjo...

Ne glede na to, da vlagamo pri nas razmeroma velike vsote denarja v takoimenovani vrhunski šport (vsaj v razmerju do telesnokulturne dejavnosti v celoti), ne bi mogli trditi, da imajo celo tekmovalci, ki v svetu nekaj pomenijo v tej ali oni panogi vse pogoje za sodoben trening. Daleč smo od tega, da bi hoteli trditi, da leži vsa skrivnost v pogojih, za katere stalno trdimo, da jih ni takorekoč za nobeno panogo, nočemo podcenjevati subjektivne faktorje, ki je pri vrhunski... osebnih več kot važen, ugotoviti pa bi veljalo, da nismo uspešno reševali in rešili niti vprašanja »statusa« vrhunskih športnikov, še manj pa sodobne pogoje za trening. Tako daleč smo, da v nekaterih panogah niti ne vemo kaj bi bilo potrebno za usrezen trening, kaj šele, da bi imeli pravo opremo, rekvizite in objekte. To so dejstva pred katerimi ne smemo zapirati oči ko govorimo o jugoslovanskih uspehih na olimpijskih igrah, svetovnih in evropskih prvenstvih in drugod. Ne bi nas smele zavajati osvojene medalje v posameznih panogah, niti visoko zvečanji naslovi, ki so v mnogih primerih še vedno bolj rezultat velike prirodne nadarjenosti mnogokaterega našega športnika in manj njegovih ustreznih priprav v daljšem obdobju.

Pred prvomajskimi prazniki je bilo v Beogradu posvetovanje o našem vrhunskem športu, zasedala pa je tudi komisija za kvalitetni šport Jugoslovanske zveze organizacij za telesno kulturo. Na obeh sestankih ni bilo težko zabeležiti niz drobecov iz razprav, ki so osvetlili današnje gledanje na vrhunsko dosežke v našem športu iz najrazličnejših perspektiv. Besedo imajo...

Zdravko Šandi (JZOTK): »V letošnjem letu smo določili več kot 13 milijonov dinarjev za testiranje nekaj manj kot 200 vrhunskih tekmovalcev in 16 različnih športnih panog. Rezultat oz. boljše rečeno efekt večine teh testiranj je skoraj enak nič. Tisti, ki so jim pravzaprav namenjena — trenerji, jih odklanjajo, ker mnogi enostavno ne znajo izkoristiti rezultatov, ki pa prihajajo po svoji zelo pozno in so čisto tuji praktično neuporabni... Za razne znanstvene raziskave brez prave praktične vrednosti dajemo samo mi več kot 3 milijone. Raziskujemo to, kar so že pred nami raziskali drugi, delamo napake kot še na marsikaterem področju našega življenja.«

Za šahiste — profesionalni status!

Dr. Peter Trifunović (šah): »Prav bi bilo, da se ne bi šli skrivati za amaterizmom in profesionalizmom. Postavimo stvari na svoje mesto.

V šahu n. pr. potrebujemo za velemojstre vsekakor status, ki omogoča popolno profesionalno ukvarjanje. V drugih športih stanje ni istovetno, pač pa je v določenih stvareh precej podobno.«

Ante Lambaša (plavanje): »Tako kot določeno dobo nismo dovolj ali skoraj ničesar viagali v kmetijstvo in turizem, tako poskušamo delati tudi v športu, kjer želimo žeti uspehe brez ustreznih investicij, ne mislim pri tem investicije v objekte. Menim, da so v sedanjem stanju vse deklaracije o financiranju telesne kulture v komuni brez ustreznih predpisov samo bob ob steno oz. tratenje časa... Vsi športni pač niso »bogati«, kot na primer nogomet in nimajo ustreznih zaščitnikov, ki bi jih lahko imenovali tudi moderne mecene v naši stvarnosti.«

Aca Nikolić (košarka): »Zdi se mi, da ob takšnih priložnostih nekoliko preveč govorimo o zagotovitvi ustreznih pogojev športnikom, včasih tudi ostvarimo, premalo pa se ob tem ustavljamo tudi pri njihovih dolžnostih, ki bi morale iz tega izvirati.«

Šport — sinonim slabega?

Pavle Jovičević: »Res ni normalno, da beležimo v našem športu, pa ga imenujemo amaterski, neamaterski ali kako drugače, več negativnih pojavov kot kjerkoli drugje. Ne mislim pri tem na legalno plačevanje nogometišev, še morda niti ne toliko na trgovino z nogometiši, pač pa na kupovanje tekem in točk v raznih panogah, predvsem v nogometu, nadalje poskuse prevar v zvezi s športno stavo in slično. Mislim, da mora ob tem vsakega poštenega človeka vse miniti in da pri nas že skoraj lahko poenotimo pojma vrhunski šport in negativni pojavi, tako misli namreč naš povprečni državljani.«

Čosić (nogomet): »Želel bi poudariti, da povzročajo skoraj 90% vseh izpadov funkcionalni in ne aktivni športniki in da moramo na pravem mestu iskati krivca za negativne pojave... Menim, da je v načelu status vrhunškega športnika rešen, le da ga je treba še sproti poskušati izboljšavati... Potreben bo določen pritisk na klube in trenerje, da se ustrezno usposobijo. V nogometu bomo od 15. avgusta zahtevali, da bodo morali imeti klubi prve in druge zvezne lige vsaj enega trenerja z naslovom višji trener.«

S 30. garnituro na tekme

Dragan Petrović (atletika): »V našem vrhunskem športu čisto pozabljamo na element navdušenja posameznika... Trenenji posvečamo polovico svojega časa organizacijskim vprašanjem in le polovico strokovnemu delu... V nekaterih športnih panogah se mi zdi, da opravljamo pravo Sizifovo delo. Tu mislim na

atletiko, plavanje, gimnastiko in še nekatere, v celoti pa ne moremo naprej... Naravni izbirni bomo morali odpreti pot. Trdim, da v atletiki nastopamo v državni reprezentanci morda s 30. garnituro, tako slabo odkrivamo in razvijamo talente. Vem, da se ne moremo primerjati z Ameriko, kjer gre v nekaterih panogah za pravo avtomatizirano tovarno rekorderjev, kjer skoraj ne morejo zgrešiti nobenega talentiranega mladince.«

Toliko torej nekateri udeleženci obeh omenjenih sestankov. Na voljo pa nam je tudi nekaj podatkov, ki bodo verjetno lahko še nekoliko bolj osvetlili vlogo in mesto vrhunškega športa pri nas.

Citius — Altius — Fortius

S kakšnimi kilometerskimi koraki danes napreduje šport v večini panog nam najbrž ni treba govoriti. Smo šele maja, smo približno 5 mesecev pred olimpijskimi igrami v Tokiju, pa vendar padajo svetovni in drugačni rekordi v atletiki, plavanju, dviganju uteži in drugih panogah. Vrstijo se velika mednarodna tekmovanja, vsa v okviru priprav na tokijske igre in z geslom olimpijskih iger »citius, altius, fortius« (hitreje, višje, močnejše).

Ali naj morda kot primer navedemo, da dnevno kontrolira evropskega prvaka v teku na 1500 metrov Michela Jazyja pet strokovnjakov raznih vej znanosti, da se s tehniko in slogom skakanja svetovnega rekorderja v skoku v višino Velerija Bruma ukvarja vrsta teoretikov, ki razpolagajo celo s takimi tehničnimi pomagali kot so n. pr. elektronski možgani.

Ob tem se seveda postavlja vprašanje koliko časa pa lahko takemu športniku še ostane za poklic, da o kakem prostem času skoraj ni več govora. Trening toliko in toliko ur na dan, obvezen počitek toliko, pregledi vseh vrst toliko, kaj ostane? Bore malo časa.

Amaterski status v tolmachenju barona Coubertina je za večino panog izumrl, če gre za vrhunške storitve. Večjo ali manjšo profesionalizacijo pač ponekod boljše, drugod slabše skrivajo za različni navidezni zaposlitveni (gasilci, cariniki, policaji, logarji, častniki itd.), zelo ugodnimi stipendijskimi pogoji, ki so zvezani tudi z najrazličnejšimi olajšavami pri študiju itd.

Zaslanjani pobornikov amaterizma, ki so povsem izgubili stik z resničnim življenjem, skoraj ni več, če morda izvajamo mednarodni olimpijski komite, ki pa je že po svoji sestavi relikvija in zastopnik nečesa, kar da nes izginja iz športa in nasploh — aristokracije buržoazije in velekapitala.

KJE SI VRHUNSKI ŠPORT?

„NAJBOLJŠI“ SMO V „NAJSLABŠIH“ POGOJIH

Stanje v vrhunskem športu v očeh strokovnjakov — Kako delajo na tujem — Predlogi JZOTK za razrešitev gordijskega vozla

Amaterizem: kazen, laž, prevara

Alli je bil kdo bolj poklican, da o tej temi spregovori kot predsednik svetovne organizacije, generalni direktor UNESCO, Rene Maheu, ki je ob lanski proslavi 100-letnice Coubertina se je nanašala na določil rekel tole: »Etična koncepcija Coubertina se je nanašala na določeno stanje družbe, zato moramo imeti danes hrabrost, in čast da priznamo, da so ti koncepti v spremenjenem življenju zastareli. Vsiliti amaterizem današnji športni eliti bi pomenilo kazni, prevaro in laž. Zakaj bi denar lahko mazal čast samo športnim prvakom, če jo ne pesnikom, likovnim umetnikom, glasbenikom? Tisto, kar omejuje čast ni denar, pač pa prevara. Zadnji čas je, da rečemo stvartem to kar so in da gledamo problem športnih prvakov praktično in socialno.«

Potrebno nam je bilo, da se malo oddaljimo od naših, jugoslovanskih problemov in težav v vrhunskem športu, da lahko poegnemo nekaj paralel s stanjem v svetu.

Kje smo in kam plovemo

Jugoslovanski vrhunski šport je zabeležil v letih po osvoboditvi nedvomno vrsto lepih uspehov tja do osvajanja zlatih medalj na olimpijskih igrah, svetovnih in evropskih prvenstvih. Kljub temu pa z rezultati v celoti nismo zadovoljni, predvsem zato, ker smo razmeroma slabi v vrsti pomembnih športnih panog, ki so v primerjavi mnogo več vredne od tistih, kjer osvajamo medalje.

Izbojlsani materialni pogoji in pa ustrezne strokovno delo so nas v nekaterih športih pripeljali tako daleč, da smemo tudi letos upati, da bodo naši športniki posegli v Tokiju na medaljah (rokoborba, gimnastika, waterpolo, košarka, nogomet).

Ne glede na to pa smo še vedno lahko samo zasrbljeni, če vemo, da med 118 olimpijskimi kandi-

dati živi 25 kandidatov samo od stipendije, ki je največ 30.000 dinarjev, da so družinski dohodki večine ostalih zelo majhni, tudi če prištevamo stipendijo. Povprečne dohodkov na posameznega kandidata ali na njegovo družino je tako, da ne zagotavlja normalnega treniranja, še posebej pa ne tudi vrhunskih naporov, ki jih od vrhunskih športnikov zahtevamo.

Prav zato so naše telesnokulturne organizacije še nadalje odgovorne za izboljšanje življenjskih pogojev najboljših tekmovalcev, še posebej zato, ker se je sistem stipendiranja izkazal kot nedvomno pozitiven, čeprav v delu primerov še premalo efikasen.

Gradimo na bazi — klubih

Dosedanje izkušnje pri financiranju telesne kulture nasploh in vrhunškega športa še posebej narekujejo federaciji, da bo v bodoče morala celo več investirati v vrhunski šport kot doslej, ker dosedanja sistem delitve narodnega dohodka ne dovoljuje osnovnim organizacijam na terenu, da bi investirali v trajnejšo materialno osnovo vrhunškega športa. Med predlogi v tej smeri bi veljalo omeniti naslednje: 1. stimulacija osnovnih organizacij za mednarodne uspehe in osvojena državna prvenstva njihovih članov, 2. povračilo klubom, ki izgubijo dohodek, ker odpadejo njihova tekmovanja zaradi odsotnosti njihovih ekip in članov — državnih reprezentantov, 3. investiranje v nekakšna središča vrhunškega športa, kjer bi predvsem s pravočasno specializacijo v mladinskih športnih solah vzgajali naraščaj (25 središč za približno 15 panog), 4. stipendiranje približno 250 športnikov za študij na visokih solah za telesno kulturo in izpopolnjevanje v inozemstvu s ciljem, da prevzamejo trening vrhunskih športnikov, 5. stabiliziranje delovnih mest profesionalnih trenerjev — 134 olimpijskih kandidatov ima samo 16 profesionalnih trenerjev, 6. prilagaja-

nje sezon inozemstvu, ker je to eden od predpogojev za kvaliteto; zato pa bodo predvsem potrebna nove ustrezne dvorane za vrsto športov.

Izračuni so pokazali, da bi bilo za omenjene stvari brez investicij potrebno za prihodnjih 7 let približno po 2⁰⁰ milijonov dinarjev letno, medtem ko bi participacija za investicije, ki bi jih sofinancirali na terenu, bila približno pol milijardo letno.

Najboljšim odvzemimo del skrbi

Seveda pa s tem še zdaleč ni rešen problem vrhunškega športa v celoti. Kje je tu še vprašanje opreme in rekvizitov, kje ustreznega kadra in opreme za znanstveno kontrolo športnega treniranja. V zvezi z osebnimi problemi športnikov bi bilo treba stipendijo ustrezno povečati (danes je stipendij danih 326 športnikov s povprečno stipendijo ne mnogo nad 15.000 dinarjev). Izračun stroškov za specialno prehrano vrhunškega športnika pa kaže, da stane ta hrana mesečno v športnem centru v Kolušnjaku, kjer jo dobijo športniki po lastni ceni, nič manj kot 36.000 dinarjev. Neurejeni so stanovanjski pogoji pri večini vrhunskih športnikov, marsikje imajo težave tudi z zaposlitvijo, ker izgubljajo osebni dohodek zaradi odsotnosti ali jih pa sploh neradi zaposlujejo. Predlaga se povečanje stipendij za športno izpopolnjevanje najbolj kvalitetnim športnikom (nosilec medalj z olimpijskih iger, svetovnih in evropskih prvenstev) na 40.000 do 60.000 dinarjev, za ustrezne uspehe pa bi bili še posebej nagrajeni.

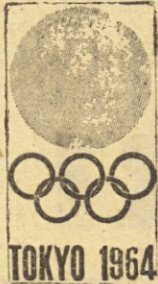
V tem prispevku nam ni bilo mogoče podrobneje obravnavati vseh posameznih problemov našega vrhunškega športa in športnikov, pač pa je to poskus prispevka k razpravi na temo, ki je vedno zanimiva in krepko presega ožji krog telesnokulturnih delavcev.

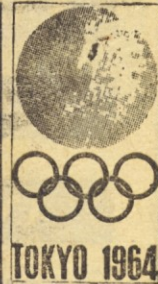
... ta pa prerašča ob vrhunskih strokovnjakih v kvaliteto in se stopnjuje do dosežkov kot so n. pr. Brumlovi (svetovni rekord v skoku v višino 228 cm) ob pravem znanstvenem delu pri piljenju tehnike in metodike treniranja.

JAPONSKA PRESTOLNICA PET MESECEV
PRED IGRAMI

OLIMPIJSKI TOKIO — NOVI TOKIO

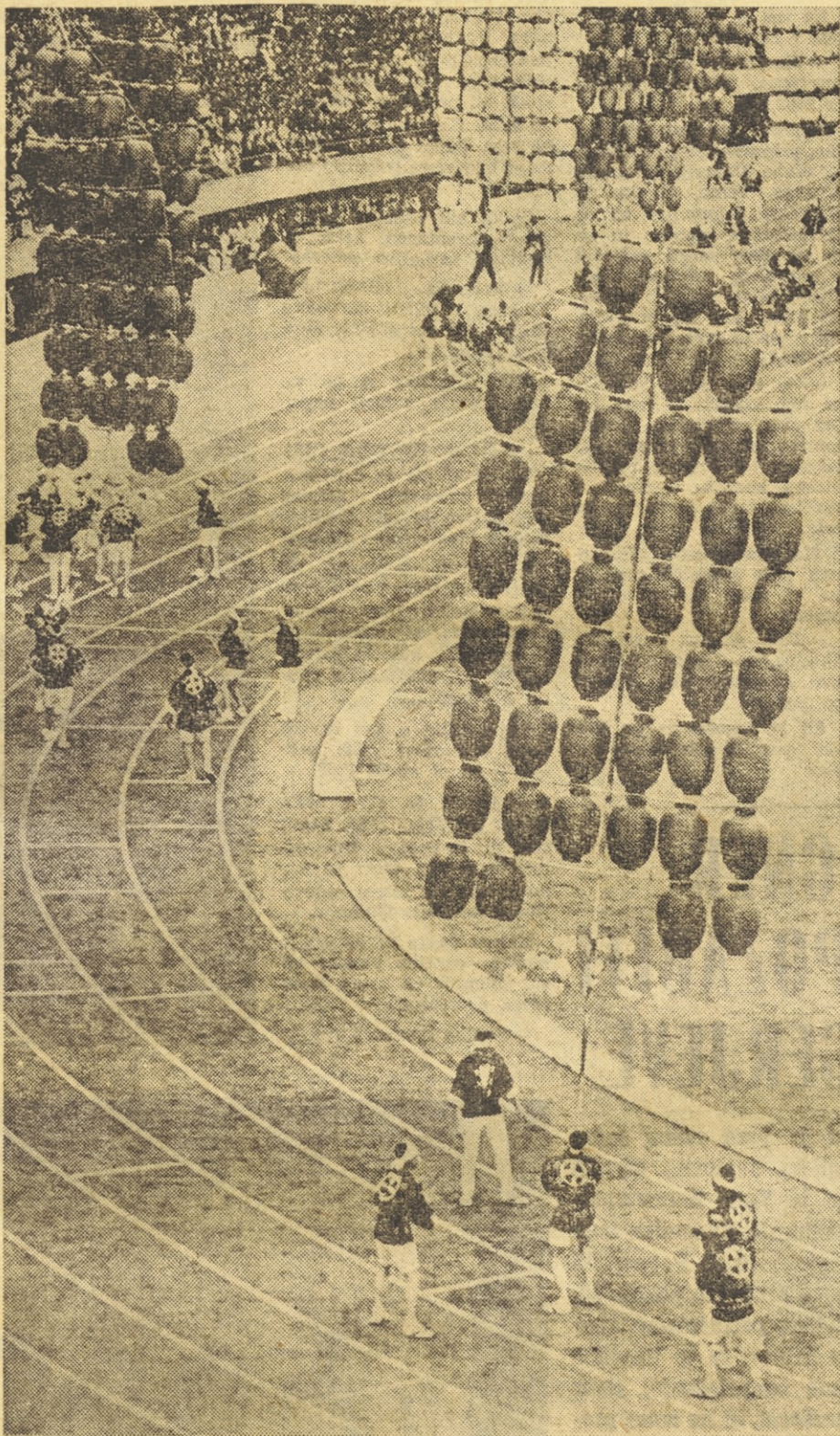

PRED OLIMPIJSKIMI IGRAMI V TOKIU OD 11. X. DO 25. X.

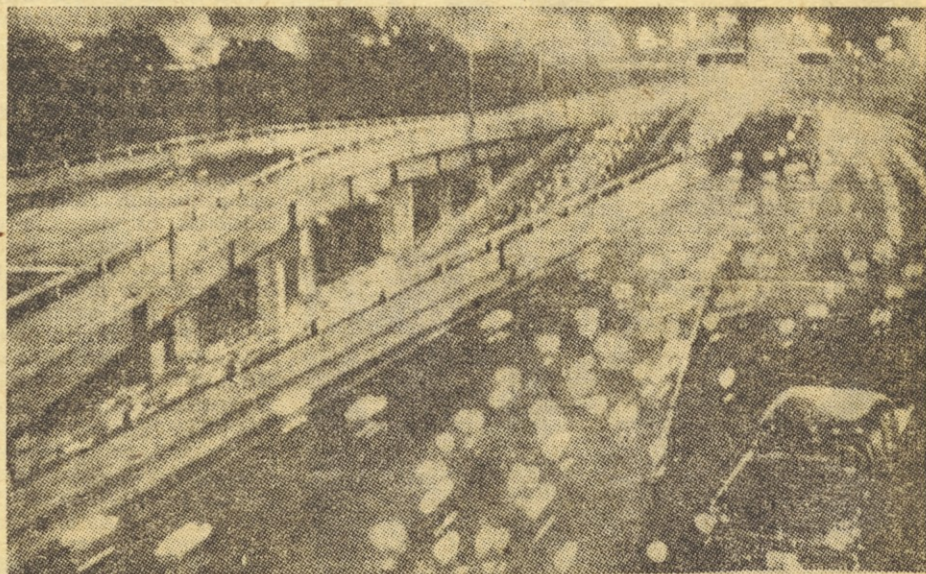

Olimpijski Tokio – to je sedaj, nekako pet mesecev pred začetkom XVIII. olimpijskih iger, že pojem, ki pomeni isto kot mnogo novega lepega. Zgradili so nove večje in manjše športne objekte, zgradili so in gradijo vrsto novih cest, ki bodo povezale največje mesto sveta po najkrajši poti z ene strani na drugo. Iz tal

so se dvignila bodoča prebivališča olimpijcev – olimpijska vas. Vsa Japonska mrzlično dela, da bi bilo na dan otvoritve iger vse nared in da bi bile njihove igre take, da bodo zasenčile vse, kar je videlo človeško oko v Atenah, Londonu, St. Louisu, Parizu, Stockholmu, Antwerpnu, Los Angelesu, Berlinu, Helsinkih, Melbournu in Rimu.

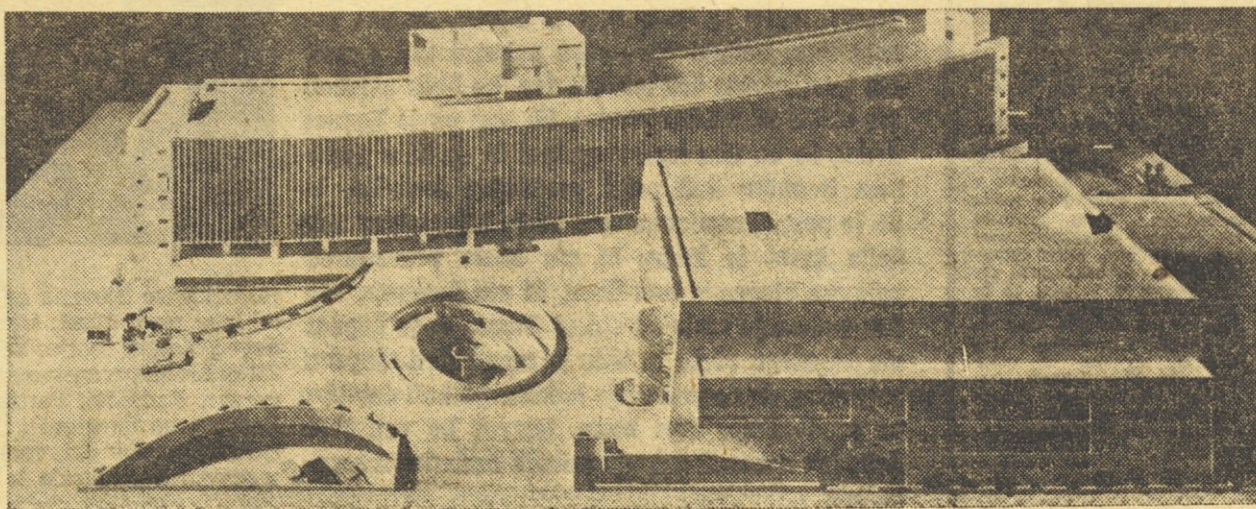
Povečani olimpijski stadion je bil lani oktobra nabit poln ko so imeli nekakšno olimpijsko generalno, ki so se je udeležili športniki iz 37 držav. Razen tekmovanj v večini olimpijskih panog so prikazali tudi vrsto nastopov in pa raznih narodnih iger. Na naši sliki vidimo pravega od takih prikazov na atletskem tekališču, ki bo čez 5 mesecev zanesljivo pričal mnogim novim rekordnim dosežkom.

Olimpijske ceste so eden največjih gradbenih podvigov v desetmilijskem mestu. Vidimo nočni posnetek take nove ceste, ki povezuje letališče Haneda, kamor bodo prihajale skoraj vse olimpijske reprezentance in tudi večina obiskovalcev iz tujine, s središčem mesta. Tej avtostradi in njenim »sestram« v Tokiu res ni kaj reči

Slika ni najnovejšega datuma, danes je to gradbišče že v precej drugačnem stanju. Tako je bil pred meseci videti bodoči športni park Komazawa, ki je oddaljen 8 km od olimpijske vasi in kjer bodo tekmovali olimpijci v rokoborbi, košarki, hokeju na travi in nogometu

Vrsto posnetkov obstoječih olimpijskih objektov in maket smo objavili že v prejšnjih številkah Poleta. Danes dopolnjujemo to zbirko še z maketo administrativnega središča Shibuya. Bodoča upravna poslopja bodo tudi v olimpijski službi. V ospredju je dvorana, ki jo bodo pozneje uporabljali predvsem za nešportne prireditve, zborovanja in slično, med olimpijskimi igrami pa bo služila dvigalcem uteži.

AFRIKA - AMERIKA - AVSTRALIJA - EVROPA - AZIJA

10 zapovedi Amarala Brazilcem za SP 1966

Brazilski nogomet starta v priprave za svetovno prvenstvo 1966 z zelo jasnimi in določenimi končnimi cilji — ponovno osvojitvi zlatega pokala, ki ga je pred leti podaril za najboljšega nogometaša sveta pokojni predsednik Mednarodne nogometne zveze, Jules Rimet. Priprave, čeprav ne še dokončne, seveda že trajajo in v okviru teh je bila tudi lanska turneja reprezentance po Evropi, ki je doživela zaradi vrste neuspehov tudi hudo kritiko v brazilskem tisku in javnosti nasploh. V Evropo namreč niso poslali trenutno najmočnejše ekipe, ampak nekakšno perspektivno ekipo za svetovno prvenstvo 1966.

Trenutno so najbolj vroče razprave o tem kdo naj bo tehnični direktor reprezentance, kar je po južnoameriški terminologiji enako trenerju, ki ga običajno opremijo z zelo velikimi pooblastili, med ostalimi je edini, ki odloča o sestavi reprezentance. Kaže, da bo tudi tokrat prišlo do tandema Feola—Amaral, ki je z brazilško ekipo že osvojil svetovno prvenstvo 1958. Morda pa bo tudi Amaral sam, ker je Feola nekoliko bolehen. Pravi

izpit novega tehničnega vodstva in okvirne sestave reprezentance bo turnir držav ob 50-letnici brazilske nogometne zveze z udeležbo Argentine, Anglije in Portugalske.

Amaral, ki je bil zadnji dve leti tehnični direktor Juventusa iz Torina, je mož jasnih pogledov in si je začetel svojo pot v okviru 10 »zapovedi«. Takole pravi:

1. Verjeti moramo v brazilski nogomet. Ni nazadovanja, kot pravijo nekateri. V pr-

venstvu 1963/64 se je pojavilo mnogo novih talentov, ki so bili pred letom še popolnoma neznani. Katera dežela sveta producira in tudi izvozi toliko dobrega nogometa kot Brazilija?

2. K uspehom sodijo tudi porazi. Često delamo napako, da hočemo le zmogovati. Pozabljam, da sodijo k zmagovalju tudi porazi, kajti samo ti nam odkrivajo napake in vodijo k izboljšanju. Moramo se naučiti prenašati poraze.

3. Iz novincev moramo napraviti može. To je eden najtežjih problemov. Ni lahko napraviti iz nogometnega umetnika tudi človeka. To nam je ena najvažnejših nalog. Imamo pa to srečo, da lahko črpamo iz res skoraj neskončnega rezervoarja in pri tem tudi izbiramo.

4. Nikoli ne smemo biti preveč samozavestni. Človek se uči toliko časa dokler živi. Večkrat smo bili preveč samozavestni in smo izgubljali. Vedno se moramo spominjati svetovnega prvenstva 1950. in prvenstev Južne Amerike 1953. in 1957.

5. Obnovitev in pomladitev moštva ne smemo pretirano forsirati. Seveda moramo misliti na bodočnost, kajti eden od naših slavnih nogometnih rodov se počasi poslavlja. Obnova moštva je nujna, ob svojem času. 1957. nismo računali s Pelejem, 1961. ne z Amarildom, leto dni pozneje

pa so osvajali svetovno prvenstvo.

6. Taktičnih načrtov se moramo držati in jih še tudi izboljševati. Načrti iz leta 1958. imajo tudi še 1966. svoje vrednosti. Potrebne pa so mnoge variante v podrobnostih, ki so se iskristalizirale kot izkušnje zadnjih let.

7. Učimo se na primeru Peleja. Pele je z ene strani v nogometu velika zvezda, z druge pa tudi človek na pravem mestu. Lahko je primer vsem mladim in novim. Nikoli mu slava ni zlezla v glavo in prav zato je prišel tako daleč in je tako koristen za mlade igralce.

8. Izbojevati tretje svetovno prvenstvo bo težja naloga kot 1958. in 1962. Moramo vedeti, da pomeni od leta 1958. Brazilija v svetu za izbrano deželo v nogometu. Prav zato bomo šli v Anglijo z dodatno obremenitvijo favorita.

9. Sprejemati in upoštevati kritike. Športni tisk je velikanska moč. Lahko deluje pozitivno na gledalce in igralce. Njena kritika pa mora biti konstruktivna. To bi in bo našo nalogo mnogo olajšalo.

10. Sodelovanje klubov in njihovih vodstev. V brazilskem nogometu je mnogo odličnih strokovnjakov in voditeljev klubov. Nujno potrebujemo njihovo sodelovanje, da bomo lahko dobro in v miru pripravili naše moštvo za svetovno prvenstvo.

SPREHOD MED NAJBOLJŠIMI BOKSARJI SVETA

Znani boksarski strokovnjak Nat Fleischer je objavil v »Ring Magazine« svoje stalne lestvice najboljših boksarjev na svetu. Za najboljšega boksarja meseca aprila je proglašil svetovnega prvaka v kategoriji welter junior, Eddie Pekinsa. Sicer pa je stanje, po Fleischerju, v posameznih kategorijah naslednje:

težka kategorija: — prvak Cassiu Clay (ZDA), 1. Liston, 2. Jones, 3. Folley, 4. Machen, 5. Terrell (vsi ZDA), 7. Patterson (ZDA), 8. Mildenberg (Nemč), 9. Cooper (VB);

poltežka — prvak Willie Pastrano (ZDA), 1. Johnson, 2. Cotton (oba ZDA), 3. Peralta (Arg), 4. Olson (ZDA), 5. Mina (Peru), 6. Rinaldi (Ital), 8. Scholz (Nemč);

srednja — prvak Joey Giardello (ZDA), 1. Tiger (Nigerija), 2. Archer, 3. Carter (oba ZDA), 4. Papp (Madž), 5. Mazzinghi, 6. Benvenuti (oba Ital), 7. Folledo (Špan), 10. Fullmer (ZDA);

welter — prvak Emile Griffith (ZDA), 1. Rodriguez (ZDA), 2. Curvis

(VB), 3. Stable, 4. Randall (oba ZDA), 5. Thompson (Arg), 7. Pavilla (Franc); **welter junior** — prvak Eddie Perkins (ZDA), 1. Napoles (Mehika), 2. Molina (ZDA), 3. Hashas (Franc), 4. Marshall (Panama), 5. Lopopolo (Ital); **lahka** — prvak Carlos Ortiz (ZDA), 1. Lane (ZDA), 2. Hernandez (Venezuela), 3. Grant (Jamaj), 4. Armstead (ZDA), 5. Charnley (VB), 8. Garcia (Franc);

lahka junior — prvak Flash Elorde (Filipini), 1. Bizzaro (ZDA), 2. Cruz (Mehika), 3. Darado (Arg), 4. Allotey (Gana), 5. Copeland (ZDA), 10. Paiva (Ital);

peresna — prvak Sugar Ramos (Mehika), 1. Laguna (Panama), 2. Johnson (ZDA), 3. Winstone (VB), 4. Robertson (Gana), 5. King (Nigerija), 7. Quatuor (Nemč);

bantam — prvak Eder Jofre (Brazilija), 1. Harada (Jap), 2. Jones (ZDA), 3. Medel (Mehika), 4. Pimetal, 5. Asis (oba ZDA), 6. Rollo (Ital), 8. Ben Ali (Špan), 9. Luukkonen (Finska), 10. Brami (Tunizija).

Amaral je med glavnimi kandidati za tehničnega direktorja brazilske nogometne reprezentance. Na sliki ga vidimo na svetovnem prvenstvu 1962, ko tolaži izključenega čilskega igralca

MANUEL FANGIO

25

NEVARNO ŽIVLJENJE PRI 300 kmh

Medtem se je glas o ugrabitvi širil po mestu. Azua, ki prej tudi ni hotel verjeti, me je poklical in želel vedeti podrobnosti. Njegova glavna skrb je bila zaščititi ostale tekmovalce, da se jim morda ne bi dogodilo kaj slabejšega. Nekateri so takoj zamenjali bivališča pa tudi zastražili so jih.

Gostje in uslužbenci hotela Nacionala so bili priče nadaljevanju te melodrame. Azua se je napolil k sobam, ki jih je tedaj zasedel angleški dirkač Stirling Moss. Potrekal je, Moss pa je, misleč, da gre za kaj slabejšega kot pri Fangiju, zabarikadiral vrata. Azua je še vedno trkal in klical, medtem pa so že prileteli z vseh strani policijski z avtomobili.

Po dolgi vožnji smo prispeli do moje nove »jetnišnice«. Tokrat hiša ni imela vrta in so avtomobil parkirali kar ob pločniku. Iti je bilo treba nekaj desetnih metrov, toda nikjer ni bilo videti nobenega orožja, ker so moji »angeli varuhi«, kot kaže, verjeli moji častni besedi.

Sprejela sta me dva bradata moža in dve simpatični dekletki. Vprašali so me kaj bi jedel in kmalu sem bil za polno mizo. Z velikim tekom sem se spravil na večerjo. Po večerji so vključili radio in ob zvokih ča-ča-ča me je ena od deklet vprašala, če bi morda hotel plesati. Se preden pa sem uspel odgovoriti, so prekinili glasbeno oddajo z objavo:

»Prekinjamo oddajo, da bi ponovno posredovali važno novico: Juana Manuela Fangia, svetovnega prvaka, so ugrabili uporniki iz njegovega hotela. Policija je že napravila ustrezne varnostne ukrepe...«

Dekle je izkjučila sprejemnik in že se je pojavil eden od mojih spremljevalcev in se vljudno opravičujoč rekel, da moramo žal zopet zamenjati bivališče.

Pred vrati je čakal že tretji avtomobil. Vsakokrat smo se namreč peljali z drugimi.

Nobenih vesti ni bilo o Juanu. Sedaj sem bil že prepričan, da so ga odvlekli daleč v gore, v glavna oporišča bradatih pristašev Fidela Castra. Ob enih ponoči je imel Ugolini dobro misel. Šli smo na televizijsko postajo, kjer so mi omogočili, da sem kmalu stopil pred kamero z naslednjim pozivom:

»Fangio je prijatelj kubanskega naroda. Nikoli se ni mešal v politične zadeve. V imenu njegove ostarele matere in žene Andreine se obračam na športni in viteški duh tistih, ki so ga ugrabili, da mu ne storijo nič zalega in ga takoj osvobodijo. To bi bila poteza, ki bi jo vsi športniki sveta znali ceniti...«

Slične apele smo potem ponovili tudi po drugih postajah. Za radio pa so jih posneli na magnetofonski trak in jih ponavljali od časa do časa.

Dobri mehanik Bertocchi je še vedno upal, da bo Fangio še pravočasno prost in je vso noč pripravljaval njegov avtomobil za dirko.

Pripeljali so me v novo, svetovljansko okolje. Vprašali so me po želji, mi ponujali piti, vendar sem vse odklonil, razen mineralne vode. Govorili smo bolj malo. Se pri tem pa smo se vedno bolj oddaljevali od politike in prehajali na šport. Moji varuhi so kmalu govorili o motorjih in dirkah. Eden od njih, tisti, ki je največ vedel o avtomobilizmu, me je celo prosil za avtogram.

Kmalu po eni smo vključili televizijski sprejemnik in ujel sem še Giambertoneja v prvem planu pri koncu njegovega poziva. Pol ure pozneje smo slišali in videli Giambertoneja še enkrat. Rahlo sem se nasmehnil, ker nisem dragega Giambe še nikoli videl takega. Zadnje ure so ga kar postarale.

Ena od deklet je tedaj rekla, da bi bilo treba kaj napraviti, eden od spremljevalcev pa se je odrezal, da bo že on tisti, ki bo odločal. Jaz pa sem jim predvsem jasno pokazal, da sem že krepko zaspan.

Takoj so me razumili in me odpeljali v čedno sobo, ki je imela okno na nerazsvetljen vrt. Priporočili so mi, naj v tej vročini raje spim pri odprtem oknu. Zeleli so mi lahko noč, misleč pri tem tudi na to, da ne bi poskušal pobegeti. Takoj sem trdno zaspal.

Skoraj se je že danilo, ko sem se vrnil v svojo hotelsko sobo, še vedno brez najmanjše sledi za Fangiom. Vrgel sem se na posteljo, vendar nisem mogel spati.

Tedaj pa rezek zvok telefonskega zvonca. Skočil sem pokonci in se javil s suhimimi usti in živci do konca napetimi.

»Tu govori šestindvajseti,« sem zaslišal iz slušalke.

»Kako je Fangio?« sem uspel vprašati.

»Dobro mu gre. Ni se vam treba bati. Slišali smo vaše pozive po radiu in televiziji. Zagotavljamo vam, da se mu ne bo nič zgodilo in da ga bomo po dirki izpustili.«

Konec je bilo pogovora. Takoj zatem sem zahteval telefonsko zvezo z Buenos Airesom in jo tudi kmalu dobil. Gospa Andreina je seveda že vedela za Juanovo ugrabitev in je bila zelo preplašena. Poskušal sem jo pomiriti, vendar se mi je zdelo, da mi preveč ne verjame. Kar ni hotela končati pogovora in ob koncu je že jokala.

Long premagal Longa

V prejšnji številki smo že zabeležili rekordno vest iz Fresna v Kaliforniji, kjer je Dallas Long pomaknil mejo svojega svetovnega rekorda za 21 cm (nova mera je še za 1 cm boljša kot prvotno objavljena — zopet zaradi preračunavanja iz čevljev v metre). Že v prvem sunku je Long zabeležil 19.88 m, v drugem je dosegel 20.308 m, po tretjem pa je zaradi lažje poškodbe nehal tekmovali.

Long je prvič izboljšal svetovni rekord že leta 1959, ko je bil star šele 19 let, pa je že dosegel 19.25 m. Pozneje ga je v lestvici rekorderjev zamenjal Bill Nieder, ki je osvojil tudi zlato medaljo na

rimskih olimpijskih igrah. Z metom 20.07 m si je Long potem 18. maja 1962 zopet priboril naslov najboljšega na svetu. V letošnji sezoni pa se je z rekordom prvič predstavil že 4. aprila, ko je beležil 20.10 m.

13. julija 1940 v Pine Bluffu v državi Arkansas rojeni dentist, ki je visok 193 cm in tehta 120 kg, je napredoval takole:

1958	18.60m
1959	19.38 m
1960	19.67 m
1961	19.79 m
1962	20.07 m
1963	19.58 m
1964	20.31 m

Na kratko - Na kratko - Na kratko - Na kratko - Na kratko

Srečnji napadalec francoskega kluba Lens Oudjani je tako kratkoviden, da vidi žogo šele v oddaljenosti 8 do 10 m. Kljub temu pa odločno odklanja, da bi igral z očali ali kontaktnimi lečami, ki se jih vstavi neposredno v oko. Takole pravi: »Vrat večkrat ne vidim natančno. Zato vedno streljam z vso silo v približno smer in moram priznati, da je strel čisto zadetek v polno.«

Hamrin, švedski nogometaš, ki igra pri Fiorentini, je napravil svojim soigralcem lepo pojedino s svojo stavo. S tehničnim vodjem kluba Montanarijem je namreč stavil, da bo dosegel v tekoči sezoni vsaj 16 golov na prvenstvenih tekmah. Čeprav sezona še ni konec, je bila stava že dobljena in Hamrin je lahko izbral po svojem okusu pojedino za vse igralce. Izbral je tako, da je ubogega Montanarija stala ta stvar nič manj kot 20.000 dinarjev na osebo! Igralci so se tako najedli, da še nekaj dni pozneje na tekmi proti Messini niso mogli zaigrati v polni formi in posledica je bila denarna kazen.

V argentinskem nogometnem moštvu Estudiantes Borra imajo napadalca, ki krepko škilji, zato pa je nepogrešljiv izvajalec kazenskih streljav. Pravijo, da noben vratar ne more uganiti, v katero smer bo streljal, ker na videz gleda drugam in tako je doslej prevrnil še vsakega.

Japonski dvigalec uteži peresne kategorije Yoshinobu Miyake je dosegel nov svetovni rekord v olimpijskem triatlonu s 380 kg (težno 115 kg, poteg 120 kg in sunek 145 kg).

Razburjeni gledalci boksarskega srečanja mušje kategorije med Japoncem Ebiharo in Mehikancem Torresom v Los Angelesu so, po proglasitvi Japoneca za zmagovalca po točkah, razdeljali dvoranu in celo zažgali ring.

Prvič so izvedli gimnastično prvenstvo Severne Amerike. Zmagale so ZDA pred Kanado in Mehiko pri ekipah, medtem ko je bil najboljši posameznik Wiess (ZDA).

Neki doslej še anonimni ljubitelj dirkalnega športa je dal angleški tovarni za izdelavo motorjih koles Scorpion nalog in denar, da izdela nove tipe dirkalnih motorjev, s katerimi bi si Velika Britanija ponovno osvojila svetovno prvenstvo v kategorijah 125 in 250 cm.

Na kolesarski dirki »4 dni Dunquerque« je v končni oceni zmagal Belgijec Desmet pred svojim rojakom Moreertom in zahodnonemškimi kolesarjem Junkermannom.

NAŠ NOGOMETNI KOMENTAR — NAŠ NOGOMETNI KOMENTAR — NAŠ NOGOMETNI KOMENTAR

Do konca II. zvezne lige v zahodnem delu so ostala le štiri kola. Včeraj so nogometaši zveznih lig počivali, že naslednjo nedeljo pa bodo drugoligaši spet krenili v borbo za zadnje točke. Nekateri, posebno tisti v spodnjem delu lestvice, jih krepko potrebujejo. Na vrhu pa je položaj mnogo jasnejši. Zagreb je tako rekoč že član I. lige, ostane le še borba za ostala mesta pod vrhom.

Predstavnik iz naše republike sta tudi tokrat ostala praznih rok, če temu lahko tako rečemo. Poskus enega in drugega, da bi se uvrstil v višje tekmovanje je spet ostal le poskus. Tehnični vodstvi obeh ligašev že skušata z analizami ugotoviti glavne vzroke za neuspeh. Svoje pa vedo povedati tudi gledalci, ki so ves čas prvenstva verno spremljali obe enajstori. Niti eni, niti drugi niso zadovoljni z uspehom...

Spet ostane upanje, morda pa bo jeseni bolje...

Jeseni je treba zagotoviti dovolj točk

— Po zadnjih kolih v II. zvezni ligi je položaj pri vrhu prvenstvene lestvice precej jasen. Prednost petih točk bo »Zagreb« na jesen zagotovila nastop v I. zvezni ligi, »Maribor«, Borac in Olimpija pa se bodo v zadnji štirih kolih borili za uvrstitve od 2. mesta naprej. Preostane le še vprašanje, ali je »Zagreb« za res najboljše moštvo v tej konkurenci. Srečanje v Mariboru čez 21 dni bo dalo na to vprašanje zanesljivo najboljše odgovor, saj uspeha II. zvezne lige še prav pose-

MARIBOR

Lehnerjeve čete v Ljubljani, posebej pa še pred sedmimi dnevi v Tuzli, skorajda ne gre jemati resno. V ilustraciji samo to, da so igralci Slobode v Mariboru vse vprek namigovali, da bi se lahko proti vodeči enajstori II. zvezne lige še prav posebno potrudili, če bi za njihov trud prejeli kakšno nagrado.

VJOLICE CVETO SPOMLADI, TODA...

Sicer pa so pri »vijoličastih« mnenja, da je po toči zvoniti prepozno. Kdor hoče v I. ligo, ta si mora zagotoviti potrebno zalogo točk že v jesenskem delu prvenstva prednost s praviimi taktični in potem v nadaljevanju to nima variantami samo še obdržati. Ze dve leti nazaj »Maribor« v jesenskem delu igra

mного slabše kot v spomladanskem. Nezdružen finiš v drugem delu prvenstva moštvo sicer pripelje pod sam vrh prvenstvene lestvice, za končni uspeh pa je kljub temu prepozno.

Prav v tem je skrivnost uspeha lanskoletne Trešnjevke in letošnjega »Zagreba« ter bodo morali Mariborčani v novem prvenstvu posvetiti temu problemu še prav posebno pozornost. Kajti prav zadnja srečanja so pokazala, da moštvo zna zaigrati odlični nogomet in dobesedno pregažiti nasprotnike, ki so jim do nedavnega še veljali za enakovredne tekmece. Pri vsem tem si »Maribor« po tekmi z Borovim lahko še lasti naslov najučinkovitejše ekipe v vseh treh jugoslovanskih zveznih ligah, saj so njegovi napadalci v 26 srečanjih kar 54-krat potresli nasprotnikovo mrežo. To je brezdvoma izreden podvig, posebej še, ker je tudi obramba s samo 20 prejetimi zadetki za »Zagrebom« in Borom na odličnem

V naslednjem kolu bodo igrali

Varteks : Šibenik
Celik : Lokomotiva
Istra : Olimpija
Bosna : Slavonija
Borac : Maribor
Borovo : BSK
Sparta : Sloboda
Zagreb : Famos

tretjem mestu v zveznem merilu.

ODLOČITEV V BANJA LUKI

V zadnjem času se vse česše slišijo govornice, ki obetajo povečanje I. zvezne lige. Čeprav je le malo verjetnosti, da bi ob veljavnih propozicijah najvišjega nogometnega foruma prišlo do sprememb že na junijski skupščini NZJ v Beogradu, pa bodo zaključne borbe v II. zvezni ligi potekale le v znamenju stimulansa, ki bi ga v primeru kakršnihkol sprememb bil deležen vicešampion. Mariborčanji so zaradi boljšega količnika trenutno drugi, tik za petami pa jim je banjaluški Borac, ki je pred »povdigo« Zagrebčanov v Tuzli na tihem še prav tako računal na I. mesto. Tako bo nedeljsko srečanje med Borcem in »Mariborom« v Banja Luki derby v pravem pomenu besede, katerega izid bo odločilno vplival na uvrstitev pri vrhu lestvice.

Do zaključka letošnjega prvenstva čakata »vijoličaste« potem še srečanja proti Famosu in Sparti v gosteh ter »Zagreb« na domačem igrišču. Posebno težka bo tekma v Hrasnici, kjer bo moral Famos igrati na vse ali nič, saj bo na tehtnici njegov obstanek v drugoligaški družbi.

MORDA BO JESENI BOLJE

Ob rob tega nogometnega zapisa pa še nekaj novosti iz tehničnega štaba mariborskega drugoligaša. Potem, ko dosedanji tehnični vodja doktor Welle na nedavnem občnem zboru ni več kandidiral, so se pri »Mariboru« odločili za profesionalno mesto predsednika tehnične komisije. Kmalu zatem so to odgovorno mesto zaupali dosedanjemu sekretarju kluba Milanu Miščeviču, tehnični vodja I. moštva pa bo odslej Pavle Fišinger. Jože Duh je prevzel mesto predsednika mladinske tehnične komisije, mlado moštvo pa bo vodil Franc Muravs.

V začnjem času je mnogo govora tudi o odhodu dosedanjega trenerja Vlada Šimunića, ki že tri leta uspešno vodi mariborsko moštvo. Da bi prišli stvari do dna, smo med tednom poiskali trenerja »vijoličastih«, ki nam je o tem povedal naslednje:

— Za zdaj ne morem povedati še ničesar določenega. Moštvo bom zanesljivo vodil do zaključka letošnjega prvenstva v II. ligi, morda pa tudi še naprej. V Mariboru sem doživel mnogo lepih trenutkov, kljub temu pa menim, da bi moral vsak dober trener po treh letih menjati sredino...

P. KANCLER

Marković (Maribor), je mnogo pripomogel, da so Mariborčani pod vrhom lestvice

Precenjevali smo svoje moči

V nedeljo so gledalci na Centralnem stadionu očitno pokazali svojo nejevoljo nad izbranim moštvom in zaradi zamenjave pred zaključkom prvega dela. Ker so se tudi razširile vesti, da je trener Stanković zapustil Ljubljano, smo poprosili predsednika NK Olimpija Mirana Goslarja za kratek razgovor. Na vprašanje, kako je zadovoljen štiri kola pred koncem prvenstva z uvrstitvijo Olimpije in ali so bili pogoji za boljše uvrstitev, nam je tov. Goslar takole odgovoril:

— Pred in med tekmovanjem je bilo splošno mnenje, da so nogometaši Olimpije

OLIMPIJA

enboljši v svoji skupini in da ni posebnih razlogov, da ne bi bili prvi. Ker smo to tudi vsi pričakovali, je to ustvarjalo nestrpnost pri vseh v vodstvu, pri igralcih in še z uvrstitvijo pod vrhom lestvice.

Kaže pa, da smo svoje moči precenjevali. Ne le, da so igralci igrali pod takim pritiskom, ampak smo tudi mislili, da je kvaliteta posameznih igralcev, ki jih imamo, že dovolj in smo pozabili na uigranost, ki pa je seveda lahko rezultat daljše dobe.

Mislimo, da je pri nas in pri gledalcih nezdravo to, da smo pričakovali od nogometašev Olimpije samo zmage in da bi morali, po kvaliteti

slabša moštva premagovati ne vem kako prepričljivimi rezultati. Pri tem pa vsi pozabljamo, da je prav s takšnimi moštvimi, ki so tehnično slabša, imajo pa druge odlike, igrati mnogo težje.

Vse to pa kljub temu ne opravičuje in bi po moji oceni naši nogometaši lahko osvojili vsaj pet točk več, saj vemo, da so precej tekem izgubili z rezultatom 0:1. Športna sreča, nam tokrat ni bila naklonjena...

Gledalci se mnogokrat niso strinjali z odločitvami tehničnega vodstva, pri sestavi moštva in pri menjavah. Kaj menite o tem?

— Določena reakcija gledalcev na posameznih tekmah je predvsem pokazala, da niso poučeni o sestavljanju in menjavi moštva. Od vsega začetka je pri nas veljalo načelo, ki smo ga vedno upoštevali, da je sestavljanje moštva in spremembe stvar trenerja in nikogar drugega. Tehnično vodstvo je bilo le posvetovalni organ, končno besedo pa smo prepustili le enemu človeku, da bi se tako izognili sporom, saj je znano, da so vedno razlike v mišljenju. Povsem razumljivo je tudi, da je pri menjavah pred koncem prvega dela nemogoče razpravljati. Res pa je, da so pri tem mnenja različna in se v to, če so bila moštva vedno pravilna sestavljena in menjave pravilne, ne morem spuščati. Vem samo to, da

smo v razgovorih pred tekmami in po njih imeli v mnogih stvareh različna mnenja in prepričan sem, da bi bila marsikatera odločitev drugačna, če bi odločal nekdo drug. Sicer pa poglejmo tudi nekoliko izven kroga tehničnega vodstva, kako različna so mnenja. Kot primer naj omenim samo številčne ocene v časopisih, ki so si včasih tako nasprotne, da človek res ne ve, če gre vedno za isto srečanje.

O gledalcih pa bi povedal le to, da so nekulturni izpadi obsojanja vredni. Igralci se tudi pritožujejo, da ne rabijo bodrenja kadar jim gre dobro, ampak da rabijo podporo, kadar jim ne gre najbolje. Posebno hudo je takrat, kadar gledalci napadajo posamezne igralce.

Nihče ne misli, da ni bilo cele vrste napak. Vendar ne vidim ovire, da bi tistim, ki imajo dobro voljo, sodelovali v delu uprave, z mladino, v posameznih komisijah in jih seveda vabimo k sodelovanju.

Letos ostane le še borba za mesto pod vrhom. Vendar je zdaj čas, misliti na naslednje prvenstvo. Kaj ste in kaj boste še ukrenili?

— Letošnje izkušnje kažejo, da tudi po subjektivni plati manjka cela vrsta momentov in če tega ne bomo izboljšali ne moremo pričakovati boljših rezultatov. Ne mislim le na okrepitev mo-

štva, za kar že imamo določene načrte. Ampak, da je uspeh takega moštva možen le takrat kadar vsak posamezni igralec podredi svoje ose bno življenje in osebna prizadevanja enemu samemu cilju — na vsaki tekmi dati vse od sebe. Nekdo, ki na eni ali več tekmah ne igra, pa čeprav je prepričan, da se mu godi krivica, ker misli da je boljši, nato dela probleme, noče trenirati, je nediscipliniran, zahteva izpisnico, skratka kaže užaljenost in moti kolektivno delo, dokazuje da se ne zaveda kako važno je delo za uspeh.

Prepričani smo, da z disciplino, ki temelji na teroru ne moremo uspeti. Učinkovitost je lahko le zavestna disciplina. Na tem področju pa seveda nismo dosegli kar bi morali in nas čaka še dovolj dela. V zvezi s tem nameravamo okrepiti naše tehnično vodstvo, da bo možno z igralci delati čim več individualno.

Vest, da je trener Stanković zapustil Ljubljano je presenetila športno dejavnost. Kaj lahko rečete o tem?

— Trener Branko Stanković je res odpotoval v Beograd, vendar je to le dopust, ker je zdaj prvenstvo prekinjeno za 14 dni. Vendar se bo spet vrnil v Ljubljano in bo do konca prvenstva še treniral nogometaše Olimpije.

M. G.

Kapidjić (Olimpija), je bil v nedeljo igralec, ki bi ga igralci radi videli na igrišču tudi v drugem delu. Trener pa je bil drugačnega mnenja...

NAŠ STALNI SODELAVEC TONE LEBINGER POROČA O TELESNI KULTURI V LITJI

RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM Ob ZTK LITJIJA TOV. ŠPATOM

Skromna sredstva in malo kadrov

Kaj sodite o sedanjem razvoju telesne kulture na območju občine Litija, kjer je bila telesnokulturna dejavnost nekdanje zelo razgibana?

— Dolžnost družbe je, da omogoči mladini udejstvovanje v telesni kulturi. Mladina je voljna sodelovati in delati. S skromnimi sredstvi in kadrom ter s še nedograjenimi športnimi objekti ni mogoče trenutno pritegniti več mladine. Potrebna sredstva niso nedosegljiva. Z dobro voljo merodajnih forumov se lahko in bi si jih morali zagotoviti. Trenutno so bili za takšno stanje vzrok objektivni razlogi.

Kaj bi bilo treba storiti za večji in pospešen razvoj telesne kulture?

— Potrebno bi bilo rešiti tri osnovna vprašanja:

● Pridobiti potrebno število strokovnega kadra na vsaj treh osemletkah v naši občini.

● zagotoviti bi bilo treba najnujnejša finančna sredstva za razvoj osnov-

ne telesne vzgoje in tekmovalnega športa, za kar je treba ustanoviti potreben sklad.

● zgraditev športnih objektov, ki so sedaj le deloma dograjeni.

Kakšna sredstva so vam bila dodeljena v preteklem letu?

— Zavedamo se, da so di naša komuna med gospodarsko šibkejšje v ljubljanskem okraju. Zato tudi ne moremo pričakovati večjih sredstev. Za sistematično delo potrebujemo vsekakor več kot 2.224.000 dinarjev, kolikor smo prejeli v preteklem letu.

Kaj naj bi bila osnova telesnokulturne dejavnosti v vašem okolišju?

— Vsa dejavnost bi se morala pravzaprav pričeti že v šoli. Žal pa zaradi že omenjenih težav to ni mogoče. Mnenja sem, da naj bi bila šolska športna društva izhodišče vse nadaljnje dejavnosti. Zato bo naša dolžnost, da s skupnimi močmi, šolam zagotovimo potreben strokovni kader, ki bo vodil in usmerjal mladino ter skrbel za osnovno telesno vzgojo v šolah.

MNENJA

Telesna kultura v Litiji je na mrtvi točki

Občinska zveza za telesno kulturo Litija je bila ustanovljena 1959. leta in je bila ena prvih v nekdanjem ljubljanskem okraju. Njeni člani so: TVD Partizan Litija in Šmartno (v sestavu TVD Partizan Litija je še košarkarski in atletski klub), NK Litija in NK Enotnost Jevnica. V prvih povojnih letih je bilo število telesno-vzgojnih organizacij večje, v zadnjih letih pa celotna dejavnost bolj ali manj zamira. Do leta 1955. je TVD Partizan Šmartno imel v svojih vrstah 200 aktivnih članov, TVD Partizan Litija 300, TVD Partizan Gabrovka 60, AK Litija 60, ŠD Usnjarij Šmartno z nogometno in kegljaško sekcijo 80 članov. Danes ima TVD Partizan Litija le še 200 aktivnih članov in TVD Partizan Šmartno 100, ki neredno vadijo. Povečalo se je le število članstva pri obeh nogometnih klubih v Litiji in Jevnici ter pri košarkarskem klubu TVD Partizan Litija. Vsa ostala dejavnost je skoraj povsem zamrla. Tako ima tudi atletska sekcija TVD Partizan Litija sedaj le 20 članov, čeprav je bila prav atletika nekdanje med najmočnejšimi in najuspešnejšimi panogami v Litiji.

Strokovni kadri. Na področju Občinske skupščine Litija so tri popolne osemletke: v Litiji, Šmartnem pri Litiji in v Gabrovki. Vse tri šole imajo skupno nad 1500 učencev. Poleg tega k vsem trem osemletkam spada še 15 podružničnih šol. Zanimivo je, da niti ena izmed šol nima strokovne moči, učitelja ali profesorja za telesno vzgojo. Tako je stanje

strokovnega kadra na osnovnih šolah, kjer naj bi po ustavi in po priporočilu Kulturno-prosvetnega zbora SR Slovenije predmet telesne kulture bil enakovreden ostalim predmetom, naravnost porazno. So pa tudi primeri, da na šolah ni niti obvezne telesne vzgoje. Zato ni tudi nič čudnega, če ob taki dejavnosti in v takih okolišjih ni niti na eni šoli šolskega športnega društva. Izjema je le pionirska namiznoteniška šola, ki deluje v Litiji. Tako žal ne moremo pričakovati potrebne aktivnosti in večjih uspehov ter množičnosti prav tam — na šolah, kjer bi bilo treba mlademu človeku nuditi osnovne telesne vzgoje in tovrstne dejavnosti. To stanje se ne bo moglo popraviti vse dotlej, dokler Svet za šolstvo kakor tudi šolski odbori ne bodo uspeli pridobiti in nastaviti prepotrebne strokovnega kadra za telesno vzgojo.

Res žalostno je, da na področju Litije ni potrebnega strokovnega kadra z visoko ali srednjo kvalifikacijo. OBZTK Litija je sicer skušala s štipendiranjem pridobiti potreben kader, vendar ji ta akcija ni uspela. V sodelovanju s Komisijo za štipendiranje pri Občinski skupščini je OBZTK štipendirala dva kandidata na VSTK v Ljubljani in enega na Srednji šoli v Mariboru. Rezultat je bil porazen. Eden absolventov VSTK Ljubljana je po odsluženju kadrovskega roka v JLA odšel na drugo službeno mesto. Vzrok temu so bili prenizki dohodki, ki mu jih je lahko nudila osemletka v Litiji. Verjetno sta iz istega vzroka tudi preostala dva štipendista zapustila šolo in se zaposlila drugje.

Osnovna telesna vzgoja. Z njo se ukvarjata dve društvi TVD Partizan v Litiji in Šmartnem. Kljub precejšnjemu zanimanju mladine, delo v obeh društvih ne more pravilno zaživeti. Vzrok je v pomanjkanju potrebnega števila prednjakov za pravilno vadbo in telesnokulturno vzgojo mladine. Dokaz tej neaktivnosti je tudi to, da društvi že 4 leta nista priredili letnih nastopov, kljub temu, da ima na primer TVD Partizan v Litiji lepo urejeno telovadnico in je samo društvo zelo aktivno.

Upravni odbor OBZTK Litija si prizadeva, da bi pri Svetu za šolstvo in pri ustreznih upravah šol dosegel, da bi z novim šolskim letom pridobili potrebne strokovne moči za pouk telesne vzgoje, s čimer bi bilo tudi delo v TVD Partizan lahko mnogo boljše.

Tekmovalni šport. Namen tekmovalnega športa niso vrhunski dosežki. Zato so potrebna sredstva, objekti, kader itd. Vsak tekmovalni šport pa stremi k boljši kvaliteti in za uvrstitev v višji razred in tako je tudi v Litiji. V okrajni ligi tekmujejo nogometaši NK Litija in NK Enotnost iz Jevnice ter košarkarji KK Litija, ki delujejo v okviru domačega TVD Partizan. Trenutno ima tekmovalni šport v Litiji dva temeljna namena: 1. da se mladini omogoči medsebojno tekmovanje na ravni okrajnih lig in 2., da se delovnim ljudem nudi razvedrilo, saj tekmovalnja trajajo od zgodnje pomladi do pozne jeseni.

rImbrnjemk-nhi.cdeprl ub u uuu
Nogomet ima v Litiji že precejšnjo tradicijo. Pričeli so ga igrati že pred 45 leti. Tako je razumljivo, da je precej privlačen za gledalce, saj se vsako drugo nedeljo zbere ob igrišču nekaj sto gledalcev. Po tem ko je zamrla atletika je šport številk 2 v Litiji košarka. Igrajo jo že enajsto

leto in ima vse več pristašev med mladino. Da uspeh obeh športnih zvrsti ni večji, je žal zopet vzrok v pomanjkanju finančnih sredstev in strokovnega kadra. V zadnjem času sta obe panogi kljub skromnim pogojem že dosegli tudi vidni napredek. Vse kaže, da bosta prav nogomet in košarka dala pobudo za razvoj še ostalih športnih panog.

Rekreacija. Vsa dejavnost je le stihija in žal ni trajna oblika v kolektivih. Prve korake na področju rekreacije je prišel kolektiv tovarne usnja v Šmartnem, ki je leta 1961 priredil prve Usnjarske športne igre. Pomerili so se usnjariji iz vse Slovenije v nogometu, kegljanju in streljanju. Kljub temu, da je na področju Litije zaposlenih 3800 ljudi, od katerih je pretežna večina mladinec in mladinka, je aktivnost v podjetjih zelo skromna. Aktivni so edino še v kolektivu Predilnice Litija, kjer prirejajo večkrat srečanja ali tekme v streljanju, kegljanju, in tudi nogometu. V tovarni pa redno delujeta balinarska in strelška sekcija.

Občinski sindikalni svet se trudi in poizkuša v sindikalnih podružnicah doseči večjo aktivnost in organizacijo rekreacije k organizaciji večjih prireditev kot športnih iger tekstilcev, usnarjev in športnih iger lesne stroke. To bi prav gotovo mnogo prispevalo k popularizaciji in celotni športni dejavnosti na področju Litije. Tudi OBZTK je pripravljena nuditi vso pomoč delovnim kolektivom pri organizaciji rekreacije in športne dejavnosti v kolektivih.

Finansiranje. OBZTK Litija je že takoj ob ustanovitvi uspela zbuditi zanimanje pri merodajnih čimteljih, da je potrebno ustanoviti zanimanje pri merodajnih čimteljih, da je potrebno ustanoviti pri Občinski skupščini sklad za finansiranje občinske dejavnosti. Sklad je bil ustanovljen leta 1960, v sodelovanju s takratnim Zborom proizvajalcev in Organom samoupravljanja gospodarskih organizacij. Sklad je temeljil na prostovoljnih prispevkih.

Zato so upravni odbor OBZTK Litija sedaj prizadeva, da si zago-

tovi redno finansiranje telesne kulture na enak način, kot zbirajo sredstva šolskega sklada. Za sistematično delo so namreč potrebna redna sredstva, pa čeprav le skromna. Le tako bo lahko OBZTK s svojimi osnovnimi organizacijami nemoteno delovala in lahko dosegla tudi večje uspehe. Dosedanji stihijski način finansiranja je namreč odvlekel od dobre volje in razumevanja za telesno kulturo s strani vplačnikov za sklad sredstev. Stopnja današnjega razvoja naše družbe pa zahteva drugačne prijeme.

Sportni objekti. Na območju Občinske skupščine Litija sta dve telovadnici v Litiji in v Šmartnem pri Litiji. Dobro sta opremljeni in sposobni za vsesrskovno vadbo. Obe sta last TVD Partizan. Vseh 18 šol in še nove, zgrajene v zadnjem času kot Vače, Polšnik, Kostreznica, Šmartno in druge, pa so žal brez telovadnice. Zanimivo je tudi, da obe društvi TVD Partizan sami vzdržujeta telovadnici, čeprav jih uporabljajo osamlečki.

Od športnih igrišč je na centralnem stadionu v Litiji dograjeno le nogometno igrišče, medtem ko manjkajo še atletska steza in vse ostale naprave. Prav tako pa tudi še ni urejen prostor za gledalce. V preteklem letu je bilo zgrajeno še košarkarsko igrišče ob Savi. Sedaj je v gradnji igrišče za mali rokomet na prostoru pred osnovno šolo v Litiji. V Šmartnem bodo zgradili igrišče za mali rokomet in odbojko ter skromne naprave za atletiko. Gradnjo že zgrajenih igrišč je finansirala Občinska skupščina in svojih sredstev. Za dokončno gradnjo in ureditev ostalih objektov pa bi bilo potrebnih še 10 milijonov dinarjev, ki jih pa Občinska skupščina sama ne zmore.

Vzdrževanje objektov je bilo do sedaj prepuščeno klubom, ki so jih uporabljali. Po sprejemu statuta Občinske skupščine, pri katerem je aktivno sodelovala tudi OBZTK, za naj bi objekti postali lasti komunne. S tem se obetajo športnikom v Litiji mnogo boljše pogoji dela in razvoja.

Nogometaši Litije so v tekmovalju Nogometne podzveze Ljubljana pod vrhom lestvice

PIONIRSKA NAMIZNOTENIŠKA ŠOLA NA OSEMLETKI V LITJI

Da je zanimanje za telesno kulturo med učenci res veliko, je pokazala prva namiznoteniška pionirska šola na osemletki v Litiji. Z delom je pričela meseca oktobra 1963. Razen tega, da so si učenci lahko pridobili osnovno znanje tehnike in priprav za tekmovalje, je imela tudi velik vzgojni pomen. Pogoj za vpis v šolo je namreč, da morajo biti učenci brez ne-

gativnih ocen. Odziv je bil izreden. Prijavilo se je nad 40 učencev. Vadijo enkrat tedensko po tri ure ter so pri svojem delu zelo vestni. Tudi pogoji dela so zadovoljivi. Na voljo imajo tri mize ter potrebne rekvizite. Jeseni bodo priredili že šolsko prvenstvo, izbrana reprezentanca pa bo nato sodelovala v tekmovalju z zasavskimi klubi. Vadijo pod vodstvom prof.

Hinka Lebingerja.

Ta prvi poizkus in oblika dela sta pokazala pravilno pot, ki jo je nakazala Občinska zveza za telesno kulturo Litija. OBZTK namreč želi, da bi se na šolah osnovala močna šolska športna društva, ki bi usmerjala mladino in iz katerih vrst bi lahko črpala svoj kader nato tudi društva TVD Partizan in klubi.

PREDILNICA LITJIJA

Kolektiv želi vsem športnikom y naši občini še mnogo napredka

Gradbeno podjetje Litija

Nudi usluge za ceneno stanovanjsko izgradnjo

Izvaia visoke in nizke gradnje

KOMUNALNO PODJETJE LITJIJA

Nudi usluge za izgradnjo vseh komunalnih naprav

STANOVANJSKA SKUPNOST LITJIJA

Nudi po svojih servisih vse usluge hišnim svetom in individualnim lastnikom stanovanjskih hiš.

Opravljamo vsa dela pri vzdrževanju stanovanjskih hiš.

